

ייפוי כוח מתמשך

הכשרת עורכי דין, ינואר 2019

נושאי ההרצאה

- תיקון מס' 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות
- מהו ייפוי כוח מתמשך?
- הגורמים המעורבים בייפוי הכוח המתמשך
- השלבים ב"חיי" ייפוי הכוח המתמשך
- דגשים

תיקון מס' 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות

תיקון מס' 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות

תיקון מס' 18 - פורסם ברשומות - 11.4.16, כניסה מדורגת לתוקף

הרקע לתיקון:

- אמנת האו"ם בדבר זכויות אנשים עם מוגבלות – 2006 ; אושררה – 2012
- אמנת האג להגנה בינלאומית על מבוגרים
- חוק יסוד : כבוד האדם וחירותו
- חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
- תיקוני חקיקה בעולם בתחום החלופות לאפוטרופסות

תיקון מס' 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות

תפיסה חברתית חדשה:

מעבר מתפיסה פטרנליסטית לאוטונומית כלפי קבוצות אוכלוסייה.

דגש על כיבוד רצונו של האדם (בעבר - טובתו).

שמיעת האדם.

שיתוף בהחלטות, עידוד חיים עצמאיים.

האדם במרכז ולא המוגבלות.

עיקרי תיקון מס' 18 לחוק

קבלת החלטות נתמכת

חלופה לאפוטרופסות.

מינוי תומך החלטות
לאדם המסוגל לקבל
החלטות בעצמו,
בהינתן סיוע והנגשה

ייפוי כוח מתמשך

חלופה לאפוטרופסות.

כלי לתכנון עתידי

אפוטרופסות

- צמצום היקף המינוי/ תקופתו
- נימוק למינוי
- החלפת המונח 'חסוי'

התווספו המסמכים:

- הנחיות מקדימות
למינוי אפוטרופוס

- הבעת רצון

מהו ייפוי כוח מתמשך?

מהו ייפוי כוח מתמשך?

- כלי לתכנון עתידי, במסגרתו הממנה מחליט מי ינהל עבורו את ענייניו כשלא יהיה מסוגל לעשות זאת בעצמו, ובאיזה אופן.
- כלי הסכמי שלא מערב את בית המשפט.
- יכול להוות חלופה לאפוטרופסות.
- ניתן לערוך ייפוי כוח לעניינים רפואיים בלבד (גם במסגרת טופס ד').

נקודות משמעותיות ב"חיו" של ייפוי כוח מתמשך:

עריכה וחתימה < הפקדה < כניסה לתוקף < סיום, פקיעה או ביטול

מה כולל ייפוי הכוח המתמשך?

- **זהות מיופה הכוח או מיופי הכוח**
(לרבות חליפיים ואופן פעולת מיופים במשותף)
- **העניינים שבסמכות מיופה הכוח:**
 - עניינים רכושיים (לרבות ניהול נכסים, חשבונות בנק)
 - עניינים אישיים (לרבות מגורים, תעסוקה)
 - עניינים רפואיים
- **הנחיות מקדימות**
- **תנאי כניסה לתוקף**
- **תנאים לפקיעה של ייפוי הכוח המתמשך**
- **דיווח לאדם מיודע או לאפוטרופוס הכללי**

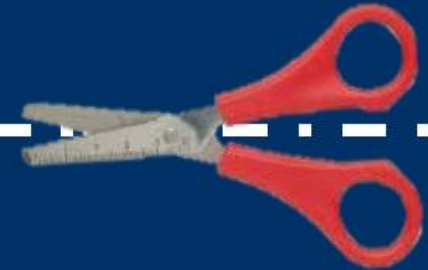
ייפוי כוח מתמשך רפואי – טופס ד'

- ❖ הטופס קבוע בתקנות הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (ייפוי כוח מתמשך, הנחיות מקדימות לאפוטרופוס ומסמך הבעת רצון)
- ❖ הפקדה ידנית על ידי הממנה. חריג*
- ❖ רשאי לערוך: עו"ד, רופא, פסיכולוג, עו"ס, אח
- ❖ כניסה לתוקף בהודעה לאפוטרופוס הכללי. חריג*

משרד הבריאות - לשאלות בנושא ייפוי כוח רפואי

לגזור ולשמור

- www.health.gov.il
- FAX: 02-5655972
- E-Mail: Fax-Mishpatit@moh.gov.il

הגורמים המעורבים בייפוי הכוח המתמשך

הגורמים הרלוונטיים בייפוי הכוח המתמשך

עורך הדין

מיופה הכוח

הממנה

בית המשפט

האפוסטרופוס
הכללי

אדם מיודע

הממנה ('מייפה הכוח')

- בגיר [ס' 32(א) לחוק]
- בעל כשירות - "מי שמסוגל להבין את המשמעות של מתן ייפוי כוח מתמשך, מטרותיו ותוצאותיו, ואם הוא אדם עם מוגבלות – בהינתן התאמות לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות" [ס' 32א לחוק]

מיופה הכוח

- מינוי מיופה כוח אחד או מספר מיופי כוח
- אופן פעולתם של מספר מיופי כוח – ביחד או ביחד ולחוד
- אפשרות מינוי לפי נושאים (בהתאם לטופס):
 - עניינים רכושיים
 - עניינים אישיים (למעט רפואיים)
 - עניינים רפואיים (גם במסגרת טופס ד')
 - עניין מסוים או עניינים מסוימים
 - מינוי 'כללי
- אפשרות מינוי מיופה כוח מחליף - מומלץ (בעיקר למיופה כוח יחיד)

מיופה הכוח - מי רשאי להתמנות כמיופה כוח? [ס' 32ג לחוק]

- בגיר
- יחיד
- לא מונה לו אפוטרופוס, ואין ייפוי כוח מתמשך תקף בעניינו
- לא ימונה:
- בעניינים רכושיים - פושט רגל שלא ניתן לו הפטר או חייב מוגבל חמור
- מי שנותן לממנה טיפול רפואי תמורת תשלום במישרין או בעקיפין
- מי שמספק לממנה מגורים תמורת תשלום במישרין או בעקיפין
- מי שהינו עוה"ד או בעל המקצוע שערך את ייפוי הכוח המתמשך
- מערכת יחסים אישית - לא ימונה מי שכבר מונה כמיופה כוח של 3 אנשים (חריג - קרובו של הממנה)

מיופה הכוח - סמכויות [ס' 132 לחוק]

הכלל - כל מה שהיה בסמכות הממנה בקשר לעניינים שבייפוי הכוח

החריגים:

- **איסור ביצוע פעולה שלפי מהותה או לפי דין על הממנה לבצעה אישית** – מיופה הכוח לא יבצע פעולות דוגמת המרת דת, אימוץ, השתתפות בבחירות
- **פעולות הדורשות הסמכה מפורשת** – דוגמת מתן תרומות, מתנות או הלוואות עד 100,000 ₪ ופעולות משפטיות בגובה 100 עד 500 אלף ₪, פעולות במוצר פנסיוני, טיפול ואשפוז בבית חולים פסיכיאטרי
- **פעולות הדורשות אישור פסיכיאטר** - במקרה של כבילת רצון בנוגע לטיפול ואשפוז בבית חולים פסיכיאטרי, נדרש גם הסבר פסיכיאטר וחתימה על נספח א' בתקנות (אשפוז עד 48 שעות)
- **פעולות המצריכות אישור בית משפט מראש** – דוגמת עסקאות נדל"ן, עיזבון, מתן תרומות, מתנות או הלוואות מעל גובה 100,00 ₪ ופעולות משפטיות בגובה 100,000 ₪ אם לא ניתנה הסמכה מפורשות או מעל 500 אלף ₪ אם ניתנה הסמכה מפורשת

מיופה הכוח - פעולת מיופה הכוח באמצעות אחר

[סי' 32(ו) (לחוק)]

מיופה הכוח יוכל לפעול באמצעות שלוח:

- לצורך ייצוג משפטי של הממנה בהליכים משפטיים

- בענייני רכוש - לגבי סמכויות שהוענקו לו ביפוי הכוח, ובכפוף להוראות הממנה

מיופה הכוח - ניגוד עניינים [ס' 32(ז) וס' 48 לחוק]

הכלל - מיופה הכוח אינו מוסמך לייצג את הממנה :

- בפעולה משפטית בין הממנה למיופה הכוח או קרוביו
- בפעולה משפטית בין שני ממנים שיש להם אותו מיופה כוח
- **החריגים -**

1. אם שני הממנים הסמיכו אותו לייצגם בפעולה משפטית ביניהם
2. אם הממנה ומיופה הכוח קרובים המנהלים משק בית משותף, והממנה הסמיכו לבצע פעולה הקשורה בניהול השוטף של משק הבית המשותף

מיופה הכוח - חיובי מיופה הכוח [ס' 32 לחוק]

- מיופה הכוח יפעל בשקיזה, מיומנות, מסירות, ללא התרשלות וינהג בתום לב לשמירת ענייניו של הממנה ולא לטובת ענייניו שלו.
- מיופה כוח שהתמנה כבעל מקצוע - יפעיל את כישוריו המקצועיים במסירות ובמקצועיות כפי שכל בעל מקצוע היה מפעיל כלפי לקוחו (דוגמת עו"ד, רואה חשבון).
- שלילת רישיונו של מיופה שמונה בשל היותו בעל מקצוע מהווה עילת פקיעה [ס' 32כב(4) לחוק]
- אחריות מיופה הכוח - מיופה הכוח אחראי לנזק שגרם לאדם או לרכושו. בית המשפט רשאי לפטרו מאחריות, כולה או מקצתה אם פעל בתום לב ונתכוון לטובת אותו אדם.
- מיופה הכוח אינו נושא באחריות אם פעל בתום לב לפי הוראות בית המשפט או קיבל אישורו, אם מראש ואם למפרע.

מיופה הכוח - דרכי פעולה [ס' 32 ח(ח) לחוק]

העקרונות :

- שמירה על כבודו ופרטיותו
- שיתופו, מסירת הסברים מותאמים, מסירת מידע בענייניו וסיוע בנגישות למידע
- שמירה מרבית על עצמאותו בהתאם ליכולתו, סיוע ועידוד לקבל החלטות בעצמו
- הגבלה מינימלית של זכויותיו וחירותו
- שמירה על ערכיו התרבותיים והדתיים, שיתוף בחיי הקהילה, שמירה על קשר עם בני משפחה וחברים
- התייעצות עם גורמים מקצועיים, בני משפחה וחברים לקידום ענייניו
- רגישות לממנה במצב "דינמי" - לאפשר לממנה לקבל החלטות ולפעול כשהוא מסוגל לכך [ס' 32 ח(ח) לחוק]

מיופה הכוח - דרכי קבלת החלטות [ס' 32 ט לחוק]

העדפת רצון הממנה על פי מדרג:

שמיעה, שיתוף, התייעצות, מסירת מידע, פרישת החלופות, יתרונות וחסרונות ומתן המלצה -

1. בהתאם להנחיות המקדימות
2. בהיעדר הנחיות - בהתאם לרצונו העכשווי
3. אם לא ניתן לברר דעתו - התחקות אחר רצונו בעבר
4. אם לא ניתן לעמוד על רצונו - בהתאם לטובתו (מכלול הזכויות, האינטרסים והצרכים של אדם)
5. כבילת רצון - הממנה רשאי לקבוע שהמיופה יעדיף את רצונו הקודם (הכתוב בהנחיות מקדימות) על פני העכשווי
- * במקרה שרצון עכשווי סותר את ההנחיות המקדימות בעניין אישי מהותי או רפואי מהותי – יש להעדיף את רצונו העכשווי
6. אפשרות פניה לבית המשפט למתן הוראות

מיופה הכוח - הנחיות מקדימות [ס' 32 לא לחוק]

הכלל - קבלת החלטה וביצוע פעולה בהתאם להנחיה המקדימה או בקירוב

חריגים לקיום הנחיות מקדימות על ידי מיופה הכוח:

- קבלת ההחלטה או ביצוע הפעולה הם **בלתי אפשריים** ולו בקיום בקירוב
 - קבלת ההחלטה או ביצוע הפעולה כרוכים **בהוצאה כספית** שאין בידי הממנה להוציאה
 - קבלת ההחלטה או ביצוע הפעולה הם **בלתי חוקיים** או שהם עלולים לגרום **פגיעה חמורה לממנה**
 - כשהממנה **מבין ורוצה** לסטות מההנחיה
 - אם הממנה **מתנגד** בעניין אישי או רפואי גם לאחר שמיופה הכוח ניסה להגיע אתו להסכמה
 - מיופה הכוח רשאי לפנות לביהמ"ש בבקשה למתן הוראות לקיום הנחיה
- חשוב: הוראות הנוגעות להנחיות מקדימות לא יחולו על מתן הנחיות למיופה הכוח בקשר לטיפול רפואי לפי חוק החולה הנוטה למות [ס' 32 לג לחוק]**

מיופה הכוח - פעולות חובה של מיופה הכוח

שמירת מידע וחשבונות [סי' 32 לד לחוק]

שמירת תיעוד לגבי החלטות מהותיות, פעולות שפעל ומסמכים מהותיים
לדוגמא - חוו"ד מומחה לעניין הכניסה לתוקף

מסירת הודעות

מסירת הודעות לאפוטרופוס הכללי ולגורמים הנוגעים לייפוי הכוח, בהתאם
לדרישות החוק והחלטת הממנה

מיופה הכוח - שכר והחזר הוצאות [ס' 32 יב לחוק]

- שכר למיופה הכוח : רק אם נקבע מפורשות וצוין שיעורו
- החזר הוצאות: מיופה כוח רשאי לנכות מנכסי הממנה את ההוצאות הסבירות שהוציא לשם הפעלת סמכויותיו לפי ייפוי הכוח

מיופה הכוח - סיום תפקיד [ס' 32כד לחוק]

סיום - בביטול או בפקיעה

- **הכלל:** חובה למסור לממנה או למי שקבע בית המשפט את נכסי הממנה והמסמכים הנוגעים להם
- החריג:** במקרה של פטירת הממנה, כל עוד לא הוסמך גורם אחר כדין, מוסמך מיופה כוח לענייני רכוש להמשיך לטפל בתשלומים שוטפים, ניהול שוטף של נכס או עסק ותשלום הוצאות אבלות
- מוגבל לתקופה מרבית של 90 ימים
- ביצוע פעולות החורגות מהמפורט בסעיף מחייבות אישור בית המשפט

חובת מסירת הודעות של מיופה הכוח

ס' בחוק והבהרות	למי יש להודיע	סוג ההודעה
[ס' 32 יט לחוק]	לממנה, לאדם נוסף שנקבע וכן לקרוב או למנהל מעון במקום מגורי האדם	הודעה על התקיימות התנאים לכניסה לתוקף (לפני ההודעה לאפוטרופוס הכללי)
[ס' 32 יט לחוק]	לאפוטרופוס הכללי	הודעה על כניסה לתוקף (התקיימות התנאים וחובות היידוע)
[ס' 32 כב לחוק]	לאפוטרופוס הכללי	הודעה על פקיעת תוקף
[ס' 32 כב (5) לחוק]	לממנה (כל עוד הוא "מבין בדבר") או לבן זוג או קרוב (אם הממנה חדל להבין בדבר)	הודעה על "התפטרות"
[ס' 32 כב (7) לחוק]	לממנה ולאפוטרופוס הכללי	הודעה על פקיעה עקב תום זוגיות

האדם המיודע [ס' 32טז לחוק]

אדם מיודע – אדם לו מיופה כוח מחויב לדווח על החלטות או פעולות בנושאים שבייפוי הכוח ובתנאים שיוגדרו על ידי הממנה.

- ניתן למנות אדם מיודע אחד או יותר
- מיודע לא יהיה קרוב של מיופה הכוח, אלא אם מיופה הכוח קרוב הממנה
- מקבל הודעה על הכניסה לתוקף מהאפוטרופוס הכללי
- רשאי לקבל מידע מהאפוטרופוס הכללי על ההפקדה, על זהות מיופה הכוח ועל היקף המינוי, אלא אם הממנה הגבילו בייפוי הכוח
- מקבל דיווח ממיופה הכוח בהתאם לתנאים שקבע הממנה בייפוי הכוח (דוגמת הוצאות חריגות, פעולות משמעותיות לממנה ובהתאם לחוק)
- הממנה רשאי לקבוע שלמיודע יועבר העתק של ייפוי הכוח

האדם המיודע

- זכאי לקבל תוצאות בירור תלונת ציבור שנמצאה מוצדקת על ידי הממונה על תלונות הציבור, אם היא נוגעת לעניין שחלה לגביו חובת דיווח [ס' 32 לה(ח) לחוק]
- מומלץ ליידע את האדם המיודע כי הוא רשאי לפנות לממונה על תלונות הציבור באפוטרופוס הכללי או לבית המשפט, במקרה של חשש להתנהלות לא תקינה של מיופה הכוח
- הממנה רשאי לקבוע כי מיופה הכוח ידווח על פעולותיו **לאפוטרופוס הכללי**. במקרה זה יהיה על מיופה הכוח להגיש דו"חות בדומה לאפוטרופוס.

עורך ייפוי הכוח המתמשך - ס' 32 יד לחוק והתקנות

- עו"ד חבר בלשכת עוה"ד בישראל
- עבר הכשרה של האפוטרופוס הכללי [ס' 32 יד(א) לחוק, פרק ח' לתקנות]
- אין לו עניין אישי בייפוי הכוח [ס' 32 יד(א) לחוק]
- אינו יכול להיות מיופה הכוח באותו המסמך [ס' 32 ג(6) לחוק]
- בעל כרטיס חכם לצורך עריכה מקוונת [תקנה 2]
- חובת הנגשה וכן כל חובה שחלה על עורך הדין לפי כל דין וכללי האתיקה

עורך הדין - אמצעי הנגשה

- ללקווי שמיעה - כיתוב, שילוט, תמלול, מתורגמנים לשפת סימנים
- ללקווי ראייה - קריינים, טקסט מוקלט, כיתוב בברייל
- אנשים עם בעיית תקשורת - לוחות תקשורת
- מסירת מידע בשפה מובנת
- מנגישי צדק (ארגון "בזכות")

חובות עורך הדין

מתן הסבר ומידע לממנה בנפרד ממיופה הכוח, בלשון פשוטה ומובנת ובהתאמת נגישות, בעניינים הבאים [ס' 32ג(ד) ו-ס' 32יד(ג) לחוק]:

1. המשמעויות המשפטיות של המסמך
2. החלופות, לרבות אפוטרופסות והנחיות מקדימות לשם מינוי אפוטרופוס
3. העניינים שניתן לכלול במסמך, לרבות הוראות על מועד הכניסה לתוקף, הנחיות מקדימות, הגבלה לסוגי עניינים והוראות בעניין יידוע
4. מצבים בהם תידרש או לא תידרש הסמכה מפורשת ופעולות המצריכות אישור בית משפט
5. האפשרות ליידוע אדם נוסף על הכניסה לתוקף, האפשרות של דיווח על פעולות לאדם מיודע או לאפוטרופוס הכללי
6. אפשרות ביטול ייפוי הכוח על ידי הממנה או אפשרות הממנה לקבוע כי הוא יעמוד בתוקפו גם אם יבקש לבטלו כשלא יהיה בעל כשירות

עורך הדין - שומר הסף [ס' 32(ה) לחוק]

- עורך הדין כגורם מאשר את חתימה הממנה במועד הנקוב, לאחר מתן הסברים ולאחר שנוכח לדעת כי הממנה מבין את משמעות מתן ייפוי הכוח מטרתיו ותוצאותיו והתרשם, כי ייפוי הכוח ניתן בהסכמה חופשית ומרצון בלא שהופעלו על הממנה לחץ או השפעה בלתי הוגנת ובלא ניצול של מצוקתו או חולשתו
- משמעות - הסבר בשפה ברורה ומובנת בדבר הכלי המשפטי הייחודי
- מטרה - תכנון עתידי ומניעת הסללה לאפוטרופסות
- תוצאה - השלכות העברת "המושכות" לאדם אחר ולרוב לכל תקופת חיי הממנה
- הסכמה חופשית ומרצון – בירור מי יזם את עריכת המסמך והאם מדובר בהעדפה ובבחירה חופשית של הממנה, בחינת המארג המשפחתי, זיהוי נורות אדומות וכדומה

אחריות וחובות עורך הדין

■ במקרה של ספק לגבי כשירות הממנה –

- **קבלת חוות דעת מומחה** [טיוטת תקנות הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (חוות דעת מומחים)]

- מומלץ לערוך **תיעוד תרשומת**

■ **בדיקת עמידת מיופה הכוח בתנאי הסף**, חובת מתן הסבר למיופה כוח על השלכות ההסכמה, חתימה וטופס וויתור על סודיות (אופציונלי)

■ לברר **שהמיודע אינו קרוב של מיופה הכוח** (אלא אם מיופה הכוח הוא קרוב של הממנה)

■ מתן הסבר לממנה ולמיופה הכוח על **חשיבות עדכון המרשם**

■ לבדוק **מילוי חתימות ידניות** (מרכיב מהותי), **צירוף טופס ייפוי הכוח המקוון כמסמך סרוק**, **צירוף המסמכים הרלוונטיים**, **בדיקת זהות הטופס המקוון לעותק המקורי** שיומצא למשרד האפוטרופוס הכללי

האפוטרופוס הכללי

מנהל מרשם ממוחשב חסוי [פרק ג' לתקנות]

- הפקדת הטפסים (בדיקת תקינות מנהלתית)
- קבלת הודעות על כניסה לתוקף, פקיעה, ביטול, חידוש תוקף על ידי בימ"ש לאחר ביטול על ידי הממנה
- מסירת אישורי הפקדה וכניסה לתוקף
- שליחת תזכורות לממנה והודעות על כניסה לתוקף (לממנה ולמיודע)
- מסירת מידע לגורמים שונים
- קבלת הודעה מהממנה על ביטול ייפוי הכוח (מסירתה למיופה הכוח בלבד אינה פוגעת בתוקף הביטול אך נדרשת לשם הרישום העדכני והגנה על זכויות צדדים שלישיים) [ס' 32כג לחוק]

האפוטרופוס הכללי יכול לשמש כגורם לו מוגש דיווח [ס' 32טז לחוק]

האפוטרופוס הכללי - מנגנון בירור תלונות [ס' 32לה לחוק]

מנגנון לבירור תלונות באפוטרופוס הכללי בכל הנוגע לביצוע תפקיד מיופה הכוח:

- ייבדקו תלונות שיוגשו על ידי הממנה, קרובו וכל אדם אחר הסבור שמיופה הכוח פעל בניגוד להוראות החוק
- סמכות להעביר לגורם מוסמך את תוצאות בירור התלונה, בהתאם להוראות בנהלים שיקבע האפוטרופוס הכללי. במקרה של חשש לעבירה פלילית – יעביר לידיעת המשטרה
- תוצאות הבירור יימסרו למתלונן, ואם התלונה נמצאה מוצדקת גם למיודע (ככל שחלה על העניין חובת דיווח)
- המנגנון יכלול התאמות נגישות בהתאם לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות

מעורבות בית המשפט

- על בית המשפט לבדוק אם הופקדו אצל האפוטרופוס הכללי מסמכים ביחס לעניינים לגביהם מתבקש מינוי
- מתן הוראות למיופה הכוח, לרבות החלטות שישנו את סטטוס ייפוי הכוח המתמשך במקרה של ביטול או של חידוש תוקפו על ידי הממנה
- אישור פעולות הנוגעות לממנה או לרכושו [ס' 32 ו לחוק]
- אישור לביצוע פעולות ברכושו של הממנה לאחר פטירתו החורגות מהוראות החוק, לשם שמירת טובתו או לשם מניעת נזק לעיזבונו [ס' 32כד לחוק]

סמכויות בית המשפט

■ מתן הוראות ואישור פעולות [ס' 32כז לחוק]

■ לפטור את מיופה הכוח מביצוע הנחיות מקדימות [ס' 32לא(ג) לחוק]

■ התערבות בייפוי הכוח - הגבלת עניינים והוספת תנאים למיופה הכוח, מינוי אפוטרופוס לעניינים אחרים, מינוי אפוטרופוס בנוסף ועד לביטול ייפוי הכוח ומינוי אפוטרופוס (הכל תוך שמיעת הממנה)

השלב ב"חי"י" ייפוי הכוח המתמשך

השלבים ב"חיי" יפוי הכוח המתמשך

עריכה וחתימה

הפקדה

כניסה לתוקף

פקיעה או ביטול

שלב 1 - עריכה וחתימה בפני עו"ד

[ס' 32 יג ו-32 יד לחוק, פרק ב' לתקנות]

- חתימה ועריכה בפני עורך דין שעבר הכשרה או בעל מקצוע (רק ברפואי)
- **חובת עריכה מקוונת**
- **חתימה ידנית** - שני עותקים מקוריים לפחות (אחד להפקדה באפוטרופוס הכללי ושני לשמירה אצל לעורך הדין):
 - עוה"ד
 - הממנה
 - מיופה הכוח
- **חתימה דיגיטאלית** על ידי עורך הדין

שלב 1 - עריכה וחתימה בפני עו"ד

צירוף מסמכים לייפוי הכוח:

- חו"ד מומחה לעניין היותו של הממנה בעל כשירות במועד החתימה
 - עורך הדין - חובה במקרה של ספק
 - ממנה - רשות
- טופס ויתור על סודיות של מיופה הכוח (רשות)
- אישור פסיכיאטר לאשפוז או טיפול פסיכיאטרי בבי"ח בכפיה – טופס א' (חובה במידה והממנה מעוניין בסעיף כובל)
- כל מסמך נוסף לבקשת הממנה

שלב 2 - הפקדה

[ס' 32 לז' לחוק ופרק ד' בתקנות]

מקוונת	או	ידנית
על ידי עורך הדין + הפקדת עותק מקורי בתוך 14 ימים		על ידי הממנה (מומלץ לבצע בסמוך לעריכה)

- יש לקבל את אישור הפקדה האפוטרופוס הכללי
- קבלת מידע והעתק - ממועד ההפקדה רשאים הממנה, מיופה הכוח, עו"ס לסדרי דין והיועמ"ש לקבל מידע והעתק
- תזכורות לממנה - באשר לקיומו של ייפוי כוח מתמשך שהופקד במאגר
- ההפקדה מהווה תנאי מוקדם לכניסה לתוקף

שלב 2 - הפקדה

חשוב -

- אין להוסיף לאחר הסריקה תוספות בכתב יד!
- לא ניתן לערוך שינויים בטופס המקוון לאחר שנחתם דיגיטלית!

הטופס הסרוק הוא המסמך בעל המעמד הרשמי ואין לשנותו.

שלב 3 - כניסה לתוקף

[ס' 32 יט לחוק ופרק ה' לתקנות]

■ הכניסה לתוקף –

- במועד שהממנה חדל להיות מסוגל להבין בדבר
- ובלבד שמיופה הכוח מסר לאפוטרופוס הכללי הצהרה שהתקיימו התנאים וקוימו חובות היידוע

מסוגל להבין בדבר

”מי שמסוגל להבין בעניין מסוים ולקבל החלטות בקשר אליו”

[ס' 32 א לחוק]

שלב 3 - כניסה לתוקף

[סי' 32 ל חוק ופרק ה' לתקנות]

■ הממנה רשאי לקבוע את הדרך בה ייקבע שהוא אינו מבין בדבר באמצעות:

1. חו"ד מומחה (ברירת המחדל) – מיופה הכוח מוסמך לתת הסכמה לבדיקה

2. בדרך אחרת, ובלבד שלא לפי החלטת מיופה הכוח בלבד

חשוב: אין בכניסה לתוקף כשלעצמה כדי לשלול את כשרותו המשפטית של אדם [סי' 32 כ חוק]

שלב 3 - כניסה לתוקף

כיצד נכנס לתוקף ייפוי כוח מתמשך?

- על מיופה הכוח ליידע את הגורמים הבאים:
 - הממנה
 - קרוב שהממנה מתגורר אצלו או למנהל מעון
 - אדם נוסף, אם נקבע על ידי הממנה
- על מיופה הכוח למסור הצהרה לאפוטרופוס הכללי על כניסה לתוקף לאחר קיום חובות היידוע
 - בהתייצבות באפוטרופוס הכללי (בהמשך יתאפשר גם באופן מקוון)
 - מונו מספר מיופי כוח – על כל אחד מהם למלא הצהרה
- העתק ממוחשב של ייפוי הכוח עם אישור האפוטרופוס הכללי, הכולל את תאריך ההפקדה והכניסה לתוקף, יישלח למיופה הכוח ויוכל לשמש אותו לצורך מימוש סמכויותיו.

שלב 3 - כניסה לתוקף

[ס' 32 יח ופרק ו' לתקנות]

■ קבלת מידע

- ממועד הכניסה לתוקף זכאים קרובי הממנה ומיודעים לקבל מידע חלקי אלא אם הוגבלו על ידי הממנה (מתווסף לאפשרות הממנה לקבוע שהמידע יקבל העתק).
- צד ג' זכאי לקבל אישור מהאפוטרופוס הכללי שייפוי כוח שהוצג לפניו הופקד אצלו ושהוא קיבל הצהרה על כניסתו לתוקף

שלב 3 - כניסה לתוקף

כניסה לתוקף כייפוי כוח לפי דיני השליחות בענייני רכוש
[ס' 32 יט(ב) לחוק]

- הממנה רשאי לקבוע כי ייפוי הכוח ייכנס לתוקף בעודו מבין בדבר כייפוי כוח לפי דיני השליחות לענייני רכוש בלבד
- אין חובת הודעה לאפוטרופוס הכללי על כניסה לתוקף

שלב 4 - פקיעה או ביטול

[ס' 32כא לחוק]

■ תקופת התוקף של ייפוי הכוח המתמשך תקבע:

- בהתאם להוראות שקבע הממנה בייפוי הכוח לעניין פקיעת התוקף, לרבות המועד לפקיעתו

- עד לפקיעתו או ביטולו בהתאם לעילות הפקיעה והביטול

■ המרשם באפוטרופוס הכללי יעודכן בהתאם להודעות או להחלטת בית המשפט, שיתקבלו באשר לפקיעה או ביטול המסמך.

שלב 4 - פקיעה או ביטול

עילות הפקיעה [סי' 32כב לחוק, פרק ז' לתקנות]:

■ התקיימות **תנאי שקבע הממנה** בייפוי הכוח;

■ **פטירת הממנה** או **מיופה הכוח**;

■ **חדלו להתקיים במיופה הכוח תנאי הכשירות** שבסעיף 32ג;

■ **מיופה הכוח מונה בשל היותו בעל מקצוע כדי שיפעיל את כישוריו המקצועיים ורישיונו נשלל**;

■ **מיופה הכוח הודיע בכתב לממנה כי הוא אינו מעוניין לשמש מיופה כוח** (לאחר כניסת ייפוי הכוח לתוקף - על מיופה הכוח להודיע גם לבן זוגו של הממנה או לקרוב אחר);

■ **מיופה הכוח היה בן זוגו של הממנה והזוגיות ביניהם הסתיימה**, אלא אם כן צוין אחרת בייפוי הכוח.

שלב 4 - פקיעה או ביטול

ביטול בידי הממנה

[ס' 32 כג לחוק]

- **במסירת הודעה בכתב למיופה הכוח ולאפוטרופוס הכללי**
- **הממנה יכול לחזור בו מהביטול, כשחידוש התוקף יהיה על ידי בימ"ש**
- **הוראה "כובלת" של הממנה גוברת על רצון הממנה לבטל**

שלב 4 - פגיעה או ביטול

ביטול בידי בית המשפט:

- בקשת הממנה או מיופה הכוח לביטול חרף ההוראה כובלת [ס' 32 כג(ד) לחוק]
- בהתקיים אחת העילות לפי ס' 32 ככט לחוק –
- מיופה הכוח לא מפעיל הסמכויות כראוי ונגרמת לממנה פגיעה של ממש או אינו פועל לפי רצון הממנה
- ייפוי הכוח ניתן כתוצאה ממרמה, מניצול או מהפעלת לחץ, השפעה בלתי הוגנת או כשהממנה לא היה בעל כשירות
- לשם שמירת ענייני הממנה צריך למנות אפוטרופוס

שלב 4 - פקיעה או ביטול

ביטול בידי בית המשפט (המשד):

- **מבקש הביטול** – בית המשפט רשאי לתת הוראות מיוזמתו או לבקשת הממנה, קרובו או ידיד שלו, מיופה הכוח, היועמ"ש או בא כוחו
- **ביטול ייפוי הכוח רק אם לא נמצאה דרך מגבילה פחות** – בית המשפט לא יבטל את ייפוי הכוח אם ניתן להגיע לתוצאה שלשמה נועד הביטול בדרך מגבילה פחות את ההתערבות בו
- **מינוי אפוטרופוס** - בהתקיים התנאים בסי' 33א לחוק:
 - עדיפות למינוי מיופה הכוח כאפוטרופוס ככל שהוא מתאים לכך
 - קביעת הנחיות מקדימות מייפוי הכוח כהנחיות לפעולת האפוטרופוס (ככל שאינן פוגעות בממנה)

שלב 4 - פקיעה או ביטול

שמיעת הממנה

[סי' 32 ל לחוק]

לפני שיחליט להתערב בייפוי הכוח או לבטלו ישמע בית המשפט את הממנה, אלא אם קבע מטעמים שיירשמו שלא ניתן לברר דעתו בעניין

דגשים

איזונים ובלמים

- **חתימה בפני עורך דין שעבר הכשרה מטעם האפוטרופוס הכללי - על עורך הדין לוודא כי ייפוי הכוח נכתב בהתאם לרצונו של האדם וכי הוא מבין את משמעותו, על מנת למנוע ניצולו לרעה**
- **מניעת ניגוד עניינים - עורך הדין העורך את ייפוי הכוח המתמשך אינו יכול להיות בעל ענין אישי בו, ואינו יכול להתמנות במסגרתו כמיופה כוח**
- **אדם מיודע - אפשרות דיווח על פעולות מיופה הכוח לאדם נוסף**
- **אפשרות פיקוח של האפוטרופוס הכללי - לבחירת הממנה**
- **מנגנון בירור תלונות - מנגנון לבירור תלונות על תפקוד מיופי הכוח**
- **מעורבות בית המשפט - פעולות הדורשות אישור; פטור מהנחיות מקדימות; הכרעה במחלוקת בעניינים אישיים מהותיים בין הממנה למיופה הכוח; בקשה למתן הוראות על ידי מיופה הכוח, היועמ"ש, הממנה או הקרובים לו.**

דגשים

■ מומלץ להתייחס לעניינים הבאים במסגרת ההנחיות המקדימות:

שינויים אפשריים במערכת יחסים

זכויות עתידיות ברכוש

ניהול רכוש משותף

הסמכה מפורשת בנוגע לעניינים המפורטים בחוק

מגורים - מעבר דירה או מעבר למעון

טיפולים רפואיים

- מומלץ לקבוע את **אופן פעולתם של מספר מיופי כוח** - יחד ולחוד או יחד (ברירת המחדל לפי החוק היא יחד).

דגשים

- **אדם מיודע** - מומלץ למנות אדם מיודע (וחליפיו) שיעודכן וידווח על פעולות מיופה הכוח בזמן מעשה ויהווה מעין גורם מפקח
- כדאי לשקול **יידוע מוקדם אודות ייפוי הכוח** של אדם מיודע וקרובים (לפי החוק מסירת ההודעה מחויבת רק משלב הכניסה לתוקף)
- כדאי לבחון את **מידת ההיכרות** בין הממנה למיופה הכוח, לצורך בחינת הפירוט הנדרש של ההנחיות למיופה הכוח.
- כדאי לחשוב על **מקורות המימון** לצורך ביצוע פעולות לפי ייפוי הכוח
- מומלץ להציע לממנה **בחינה מחודשת תקופתית של הוראות ייפוי הכוח** לאור תוחלת חייו ארוכת הטווח של המסמך (הודעות האפוטרופוס הכללי מדי 5 שנים עשויות לסייע כתזכורת)

תודה על ההקשבה :) :